

GRUNDNOTAT

20. marts, 2009
J.nr. 2504/1224-0001
Ref. MPE/ann

Grundnotat om forslag fra EU-kommissionen om forordning der implementerer direktiv 2005/32/EF med hensyn til at fastlægge eco-designkrav til husholdningsopvaskemaskiner

KOM nr. (foreligger ikke), af [dato]

1. Resumé

Kommissionen har d. 24. februar 2009 fremsendt udkast til forslag til forordning om fastlæggelse af eco-designkrav til husholdningsopvaskemaskiner. Forslaget er et led i udmøntningen af Eco-designdirektivet, som er et rammedirektiv, der har til formål at reducere energiforbruget i energiforbrugende produkter. Forslaget forventes sat til afstemning d. 30. marts i en komité efter forskriftsprocedure med kontrol. Forslaget stiller krav til husholdningsopvaskemaskinernes maksimale energiforbrug. Forslaget vurderes at have begrænsede positive energi- og klimamæssige konsekvenser for Danmark, som følge af maskinernes lidt lavere energiforbrug i deres brugsfase. Forslaget vurderes ikke at berøre statsfinanserne, det vurderes at have en lille positiv effekt på samfundsøkonomien og forventes ikke at udgøre en væsentlig ekstra byrde for erhvervslivet. Regeringen er generelt positiv overfor Kommissionens forslag og agter derfor at stemme for forslaget. Regeringen ser dog gerne visse krav i forslaget strammet.

2. Baggrund

EU-Kommissionen har d. 24. februar 2009 fremsendt et udkast til forslag til forordning om eco-designkrav til husholdningsopvaskemaskiner, som markedsføres for første gang på det indre marked. Forslaget stiller krav til det maksimale elforbrug af husholdningsopvaskemaskiner.

Forslaget foreligger endnu kun i en engelsksproget version og forventes at blive sat til afstemning d. 30. marts 2009.

3. Hjemmelsgrundlag

Forordningen har hjemmel i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/32/EF af 6. juli 2005 om rammerne for fastlæggelse af krav til miljøvenligt design af energiforbrugende produkter (Eco-designdirektivet) specielt artikel 15. Eco-designdirektivet er baseret på Traktatens artikel 95 (indre marked). Forordningen er et led i rækken af gennemførelsesforanstaltninger under Eco-designdirektivet.

Forslaget behandles i en komité efter forskriftsproceduren med kontrol jf. bestemmelserne i artikel 5a stk. 1-4 og art. 7 i afgørelse 1999/468/EF.

4. Nærhedsprincippet

Forslaget til forordning er et led i udfyldelsen af Eco-designdirektivet og stiller krav til den type af produkter, der er omfattet af udkastets definition.

Hvis de enkelte medlemslande fastsætter nationale krav til de pågældende produkter, vil der være risiko for forskelligartede nationale bestemmelser og procedurer, som ikke stemmer overens på tværs af landegrænserne i EU. Dette vil resultere i barrierer for varernes fri bevægelighed inden for Fællesskabet og unødige omkostninger for erhvervslivet. Sådanne regler må derfor have det samme indhold i Fællesskabet. I overensstemmelse med nærhedsprincippet bør tiltag inden for området derfor gennemføres på fællesskabsniveau.

5. Formål og indhold

Forslaget har til formål at begrænse energiforbruget ved at sætte minimumskrav til husholdningsopvaskemaskiner. Forslaget tager primært sigte på opvaskemaskiner, der kan tilsluttes elnettet, men omfatter desuden apparater, som også kan drives med batterier som strømkilde. Forslaget gælder ikke apparater, der primært fungerer med andre energikilder end el. Forslaget sætter såvel specifikke, som generelle krav.

Specifikke krav

De specifikke krav omhandler apparaternes energieffektivitet samt vaske- og tørreevnen. Opvaskemaskinernes energieffektivitet angives med et energieffektivitetsindeks, EEI, som beregnes ved at sammenligne en given maskines energiforbrug med energiforbruget af en standard opvaskemaskine med samme kapacitet. Beregningerne baseres på en årlig standardanvendelse, som er defineret på forhånd. Jo lavere EEI-værdi, jo bedre energieffektivitet har den pågældende opvaskemaskine.

Specifikke krav ét år efter at forordningen er tråd i kraft

EEI-værdien for opvaskemaskinerne skal være under 71. En undtagelse her er (bord)opvaskemaskiner med kapacitet på 10 kuverter og en bredde på højst 45 cm. For disse skal EEI-værdien være under 80. Herudover skal opvaskemaskinerne overholde et nærmere angivet niveau for vaskeevne.

Specifikke krav fire år efter at forordningen er tråd i kraft

EEI-værdien for apparater med kapacitet på 7 kuverter eller mere skal være under 63. Herudover skal opvaskemaskinerne overholde et nærmere angivet niveau for tørreevne. Kravet til vaskeevne er uændret.

Generelle krav

Der stilles krav om, at programmet for normalt tilsmudset bordservice skal angives som standardprogram, og at dette skal fremgå på maskinen og af brugsanvisningen. Energi- og vandforbrug for de forskellige programmer skal tillige fremgå af brugsanvisningen. Herudover, skal standardprogrammet automatisk vælges, medmindre brugeren aktivt vælger et andet program.

De generelle krav skal gælde fra to år efter, at forordningen er trådt i kraft.

Revision

Senest fem år efter ikrafttræden skal Kommissionen revidere forslaget på baggrund af den teknologiske udvikling.

Testtolerance

Kommissionen foreslår testtolerancer på 10 pct. for det årlige energiforbrug, vaskeevne, energiforbrug og tidsforbrug. For test af tørreevne foreslås en tolerance på 19 pct.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Parlamentet vil i overensstemmelse med den valgte komité-procedure udtale sig, efter at komitéen har stemt om forslaget.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Der eksisterer ingen danske regler for opvaskemaskiners maksimale energiforbrug.

Forslaget til forordning vil, hvis den vedtages i ovennævnte komité, samt af Rådet og Europa-parlamentet, være direkte gældende i Danmark og skal ikke implementeres i dansk lovgivning.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget vil på statsligt niveau medføre omkostninger til markedsovervågning og –kontrol mv. Omkostningerne dækkes inden for Klima- og Energiministeriets bevillingsmæssige rammer.

Forslaget medfører ikke administrative eller økonomiske omkostninger for regioner og kommuner.

Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Producenter af produkter, der er omfattet af dette forslag, skal dokumentere, at deres produkter overholder forslagens bestemmelser. Dette vurderes imidlertid ikke at udgøre en væsentlig ekstra byrde i forhold til de dokumentations- og informationskrav, producenter af elektrisk og elektronisk udstyr allerede er omfattet af.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Som følge af den lille reduktion i det samlede danske energiforbrug skønnes forslaget at have positive, men begrænsede samfundsøkonomiske konsekvenser. Eventuelle prisstigninger på husholdningsopvaskemaskiner, som følger af producenternes meromkostninger til udvikling og produktion af maskiner med lavere elforbrug, vil, ifølge de analyser som EU-Kommissionen har ladet udarbejde, være mindre end de besparelser, der følger af et lavere energiforbrug i opvaskemaskinernes brugsfase.

Konsekvenser for miljø og beskyttelsesniveau

Forslaget til krav til maksimalt elforbrug i husholdningsopvaskemaskiner vurderes at have en positiv effekt på miljøet og beskyttelsesniveauet.

De foreslåede energieffektivitetskrav er i Danmark beregnet til at medføre en energibesparelse på mellem 4 og 8 GWh/år (giga watt-timer pr. år) i 2020, hvilket svarer til mellem 1 og 3 pct. af husholdningernes nuværende elforbrug til opvaskemaskiner. Årsagen til forslaget begrænsede effekt skyldes, at der herhjemme allerede i dag stort set kun sælges opvaskemaskiner, som opfylder kravene.

9. Høring

Forslaget har været sendt i høring i EU-Specialudvalget for Klima- og Energipolitik. Der er indkommet høringssvar fra Dansk Energi, Dansk Erhverv, Verdens Naturfonden (WWF), samt fra en sammenslutning af de grønne NGO'er: Energitjenesten, Organisationen for vedvarende Energi, Friends of the Earth Denmark og International Network for Sustainable Energy Europe.

Dansk Energi mener, at eco-designkravene bør fastlægges ambitiøst nu og for en væsentlig længere tidshorisont end det foreslåede, gerne frem til 2030-2050.

Dansk Erhverv finder fastlæggelsen af energieffektivitetskrav positivt, men vil påpege vigtigheden af, at overgangsperioder og gennemførelsesordninger skal foregå med betydelig varselingstid.

Verdensnaturfornden (WWF) støtter regeringens holdning.

Sammenslutningen af de grønne NGO'er ønsker kravet til maksimalt energiforbrug snarest øges til energieffektivitetsindeks (EEI) 59, samt at kravet efter 4 år forbedres til EEI = 52. De grønne NGO'er ser gerne, at oplysninger til beregning af EEI samt oplysninger om standbyforbrug og om de forskellige programmers energiforbrug bliver offentligt tilgængelige på internettet.

Sammenslutningen af de grønne NGO'er støtter regeringens forslag om at sætte særskilte krav til maksimalt standbyforbrug samt krav til maksimalt vandforbrug.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er generelt positiv overfor Kommissionens forslag. Regeringen finder dog, at ambitionsniveauet med hensyn til energieffektivitet i forslaget bør hæves.

Danmark har til et tidligere udkast foreslået, at der stilles krav til maskinernes maksimale energiforbrug i 'left-on' og i afbrudt tilstand, som svarer til de kravniveau, der stilles i den tværgående standbyforordning (1275/2008). Ligeledes har Danmark foreslået at inkludere krav om en obligatorisk afbryder, med mindre dette indebærer sikkerhedsmæssige risici. Kommissionen har ikke stillet krav til energiforbruget i apparaternes inaktive tilstande 'left-on' og 'off' tilstande, men energiforbruget i disse tilstande indgår i den beregningsformel, der anvendes for det årlige energiforbrug. Det betyder, energiforbruget i de to tilstande delvis bliver begrænset ved, at det indgår i den samlede beregning. Regeringen foretrækker dog, at der sættes særlige krav til energiforbruget i de to tilstande.

I dag er tolerancen på test af årlig energiforbrug, vaskeevne, tørreevne, energiforbrug og tidsforbrug 15 pct. Regeringen støtter Kommissionens forslag om at sænke testtolerancerne til 10

pct. på test af årlig energiforbrug, vaskeevne, energiforbrug og tidsforbrug. Regeringen anser desuden en testtolerance på 10 pct. for tørreevnen for passende.

Forslaget indeholder ikke krav om maksimalt vandforbrug, hvilket Danmark ønsker indføjet.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det vurderes, at der er generel opbakning til de krav, som Kommissionen foreslår.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg